

Anders

Ja

D66 Deventer

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

Anders

Ja

D66

Inleiding

D66 benadert de mens en maatschappij op een positieve manier. Wij vertrouwen erop dat mensen veel van de problemen die ze tegenkomen zelf kunnen oplossen. Maar reiken de helpende hand als dat eens niet lukt. Wij hebben en tonen respect voor onze medemens en uit zorg voor komende generaties stáán we voor duurzaamheid. We zijn niet bang om verder te kijken dan onze eigen gemeente. Ook zijn we bereid om lastige keuzes te maken.

En dat is hard nodig. Het zijn in veel opzichten zware tijden. Dan is voor velen de verleiding groot om hun heil te zoeken in oude patronen van schijnveiligheden en in schijnoplossingen.

In dit verkiezingsprogramma tonen onze standpunten welke problemen, uitdagingen en oplossingen wij in Deventer zien. De wereld staat de komende vier jaar niet stil. Ook ná de verkiezingen zullen er ongetwijfeld onderwerpen op de raadsagenda komen die we nu nog niet kunnen voorzien. Om u te laten beoordelen hoe onze D66 fractie in Deventer hierop zal reageren willen we kort uitleggen hoe wij naar de mens en de maatschappij kijken.

Wij hanteren een vijftal richtingwijzers waarin elke D66-er zich herkent en waarmee de manier waarop we in het leven en de politiek staan beknopt is samengevat. Elk van de richtingwijzers afzonderlijk is zeker niet uniek voor het D66 gedachtegoed, maar het is de combinatie van juist déze vijf denkrichtingen die de mens en maatschappijvisie van D66 definiëren. Deze vijf richtingwijzers maken ook dat onze standpuntbepaling voor u als inwoner voorspelbaar is: onze standpunten komen voort uit één of meerdere van onze richtingwijzers.

Anders

Ja

D66

Sociaal-liberale richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu gerechtvaardigd wordt.

Anders

Ja

D66

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Anders

Ja

D66

Inhoudsopgave

Inleiding	2
De vijf sociaal-liberale richtingwijzers	3
Participatie en bestuur	6
Onderwijs	9
Economie	11
Wonen en leven	15
Sociale Zaken	18
Duurzame ontwikkeling	22
Jeugd	24
Kunst en cultuur	27
Verkeer en parkeren	30
Sport, recreatie en natuur	33
Veiligheid	35
Samenwerking over grenzen	37

Anders

Ja

D66

Participatie en bestuur

D66 maakt zich sterk voor haar politieke standpunten en zienswijzen, zonder star te worden. De maatschappij is voortdurend in beweging en wij staan van nature open voor nieuwe perspectieven en opvattingen. Wij luisteren naar kritiek en zijn bereid lering te trekken uit ervaringen. Deze houding karakteriseert de pragmatische, vernieuwende en sociale instelling van D66: geen blauwdruk maar maatwerk, geen starheid maar flexibiliteit, geen ideologie maar creativiteit.

Gedeelde verantwoordelijkheid

D66 is ooit geboren vanuit de overtuiging dat onze samenleving nog democratischer ingericht kan worden. De complexiteit van deze samenleving is sinds 1966 toegenomen, terwijl het vertrouwen in de politiek juist afneemt. De kwaliteit van het democratisch proces wordt daardoor bedreigd. D66 staat, mede daarom, voor open en eerlijke politiek. De relatie politiek – burger vraagt echter wel om inzet van beide partijen: samen dragen we verantwoordelijkheid voor onze democratie, die van onschatbare waarde is.

Wij streven naar meer directe invloed van inwoners van Deventer op de politieke besluitvorming.

Een eerste voorwaarde voor constructieve invloed door inwoners is de aanwezigheid van duidelijke spelregels die aangeven wanneer en op welke wijze burgers bij (voorbereiding van) besluitvorming betrokken worden. Inwoners zullen daarnaast altijd door ons gestimuleerd worden actief bij te dragen aan de verbetering van hun directe leefomgeving. Of het nu inrichting van de openbare ruimte, onderwijs, veiligheid of andere thema's betreft.

Een democratisch gemeentebestuur weet wat er onder de bevolking leeft en wil daar rekening mee houden, maar neemt op de juiste momenten echter ook de verantwoordelijkheid om zelf keuzes te maken; zij toont leiderschap, is wars van de waan van de dag en heeft gevoel voor politieke verantwoordelijkheid.

Communicatie

Goede samenwerking vraagt om uitstekende communicatie. Communiceren is geen eenrichtingsverkeer; hoewel de gemeente burgers zoveel mogelijk wegwijs moet maken op het gebied van dienstverlening en besluitvorming, verwacht D66 van betrokken burgers dat zij zich actief opstellen. Actief burgerschap en klantgerichte communicatie door de gemeente zijn dus sleutelbegrippen.

Ter verbetering van de gemeentelijke dienstverlening is er een Burger-servicecode opgesteld die het (digitale) contactverkeer tussen de gemeente en haar inwoners kan verbeteren. Deze code formuleert rechten van burgers en verplichtingen voor overheden. Een meer klantgerichte gemeentelijke organisatie in Deventer kan niet zonder een dergelijke code en bijbehorend kwaliteitshandvest, waarin ambitieuze servicenormen worden opgenomen.

Ook stelt D66 voor om de nieuwe media vaker te gebruiken wanneer het college van B en W verantwoording aflegt over het gevoerde beleid. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan het inspreken van een videoboodschap, waarbij het

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Meer invloed van de inwoners op besluitvorming**
- **Een jeugdparlement**
- **Heldere afspraken wat mensen van de gemeente mogen verwachten**
- **Meer ruimte voor burgerinitiatieven**

burgerjaarverslag kort wordt toegelicht. Op deze manier kan een grotere en meer divers publiek worden bereikt.

Langzaam maar zeker kunnen inwoners via de website www.deventer.nl meer informatie krijgen over plaatselijke onderwerpen. Na herhaaldelijk aandringen van D66 zijn inmiddels de agenda en verslagen van politieke markten en raadsvergaderingen op de website terug te vinden. D66 zet zich in voor een verbetering van gebruiksgemak, actualiteit en volledigheid. Digitale toepassingen moeten ook aangewend worden om burgers te informeren over diensten die men aangevraagd heeft, bijvoorbeeld de aanvragen voor vergunningen. Hierbij is het van groot belang dat deze zo snel mogelijk afgehandeld worden en dat het mogelijk wordt om via internet de actuele status van een aanvraag te bekijken.

Tot slot stelt D66 voor om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om in de gehele gemeente een gratis openbaar draadloos internet-systeem te realiseren.

Participatieladder en referenda

Het college, de raad en de ambtenaren zullen inwoners vaker in een vroegtijdig stadium moeten betrekken bij ingrijpende besluiten. De participatieladder is daarbij een goed middel: deze ladder schrijft voor wanneer en op welke wijze bewoners bij concrete, nog te nemen besluiten betrokken zullen worden.

D66 ziet het referendum als een waardevol democratisch instrument. Omdat een referendum een zwaar en duur middel is, mag het alleen worden ingezet wanneer andere manieren van burgerparticipatie ontoereikend blijken te zijn. Een referendum mag nooit een manier zijn waarop politici politieke verantwoordelijkheid ontlopen.

Burgerinitiatief en jeugdparlement

D66 is voorstander van het burgerinitiatief. De huidige verordening biedt burgers en wijkteams de mogelijkheid om onderwerpen op de agenda van de gemeenteraad te zetten. Verschillende belangenorganisaties in Deventer hebben al van het initiatief gebruik gemaakt. Te denken valt aan het initiatief omtrent de Stadshaven en het fietspad langs de Gorsselseweg in Bathmen. Om het burgerinitiatief verder te stimuleren stellen wij voor om een gemeentelijke ombudsman aan te stellen, die individuele initiatieven aanneemt en beantwoordt. De ombudsman bepaalt of een initiatief op de raadsagenda geplaatst wordt en voorziet de raad van advies. Indien voor een initiatief minimaal 200 handtekeningen verzameld zijn, zal het automatisch door de raad behandeld worden. Op dit moment is de drempel nog 300 handtekeningen.

D66 wil een jeugdparlement instellen; een schakel tussen gemeente en jongeren. Bij besluiten die over jongeren gaan, wordt het parlement geraadpleegd. Zodoende worden enerzijds jongeren meer betrokken bij de lokale politiek en anderzijds krijgt de gemeente een beter begrip van wat er onder de jongeren leeft.

De Wijkaanpak

Sinds 1992 heeft de Wijkaanpak zich bewezen als effectief middel om bewoners te betrekken bij vraagstukken die hun directe woonomgeving raken. Daarnaast vergroot de Wijkaanpak de sociale samenhang en biedt het de burgers de mogelijkheid hun maatschappelijke betrokkenheid aan te wenden.

Anders

Ja

D66

De Wijkaanpak speelt dus een belangrijke rol bij het verkleinen van de kloof tussen burger en politiek. Meer specifiek ziet D66 voor jongeren een belangrijke rol weggelegd binnen de Wijkaanpak; zie daarvoor de paragraaf 'Instellen jeugdparlement' in het hoofdstuk 'Jeugd'.

D66 blijft dus voorstander van de Wijkaanpak, maar wil zich met het oog op de toekomst ook verdiepen in inspirerende voorbeelden en 'best practices' uit andere steden. Tevens vindt D66 dat evaluatie geboden is vanwege de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die een sterk beroep doet op sociale relaties op wijkniveau. Zodoende zorgen we ervoor dat zaken niet dubbel geregeld (en betaald) worden en dat de doelstelling van de Wijkaanpak aan de hedendaagse vereisten blijft aansluiten.

Buurtpreventie

In het verlengde van de wijkaanpak is ook buurtpreventie een effectief middel gebleken. Deze richt zich specifiek op veiligheid en criminaliteit. Buurtbewoners werken hierbij samen met publieke organisaties en private partijen, zoals de politie, welzijnsorganisaties en woningbouwverenigingen. D66 ziet buurtpreventie als een uitstekend middel om de algehele veiligheid te vergroten. Hierbij blijft het van belang dat buurtbewoners zelf aangeven welke problemen zij willen aanpakken en actief betrokken zijn bij uitvoering daarvan.

Anders

Ja

D66

Onderwijs

D66 staat voor een samenleving waarin ieder mens de vrijheid heeft zijn/haar leven zoveel mogelijk naar eigen inzicht vorm te geven. Onderwijs, tijdens alle levensfasen, speelt daarbij een cruciale rol. Het biedt kansen, stimuleert ambities en de door hen opgebouwde kennis helpt mensen bij het maken van keuzes in het leven. Onderwijs is echter niet alleen van belang voor het individu, maar ook voor de economie, de vitaliteit van onze samenleving en onze democratie.

Onderwijs, economie en de rol van de gemeente hangen nauw samen, al beperkt deze laatste zich tot het creëren van de juiste randvoorwaarden. Daarbij kan gedacht worden aan:

- Het aanpakken van spijbelgedrag en taalachterstanden. Hierbij vinden wij preventie van groot belang en wij stimuleren een onderzoek naar de oplossing voor de situatie in Deventer. Repressie alleen is niet de juiste wijze.
- Het verkleinen van de klassen. Deze blijkt van grote invloed te zijn op de anonimisering van het onderwijs. Wij willen in Deventer een pilot starten met kleinere klassen.
- Het promoten van de stad Deventer als vestigingsplaats; zowel voor bedrijven als hoger opgeleiden.
- Het waarborgen van voldoende en goede woonvoorzieningen voor studenten.
- Het verzorgen van stageplaatsen; deze zullen onder druk komen te staan in verband met de economische neergang.
- Het heropenen van een studiecentrum van de Open Universiteit in Deventer.

Vraaggericht aanbod: Brede Scholen en basisonderwijs

Brede Scholen kunnen grote toegevoegde waarde voor Deventer en de afzonderlijke wijken hebben, op het gebied van ontwikkelingskansen, integratie, sociale cohesie en betrokkenheid van ouders. Inmiddels zijn er meerdere Brede Scholen in Deventer. Hier kan men kinderen voor en na schooltijd opvangen en in contact brengen met kunst en cultuur, muziek, sport, etc. Hoewel de invoering ervan volgens ons sneller kan, vinden wij dat deze samenwerking van ouders en instellingen niet gereguleerd maar slechts gefaciliteerd moet worden. Faciliteren doen we niet alleen met mooie woorden; de budgetten die nu beschikbaar zijn voor de Brede Scholen zijn onvoldoende en zijn teveel gericht op korte termijnprojecten.

Evaluaties van het concept hebben aangetoond dat de samenwerking tussen de verschillende partners moet worden verbeterd. Ook is het van belang dat er een vraaggericht aanbod op wijkniveau speerpunten wordt samengesteld. Onder andere vanwege het feit dat de specifieke behoeften per wijk verschillen en omdat scholen in de dorpen, waar het voorzieningenniveau en de sociale samenhang onder druk staan, een bredere functie moeten kunnen vervullen dan die in de stad. D66 wil verder dat er speciale programma's komen voor hoogbegaafde kinderen. Bijvoorbeeld door het aanbieden van een gezamenlijk lesprogramma op regionaal niveau.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Keuzevrijheid in het onderwijs**
- **Behoud van MBO-opleidingen in Deventer**
- **Een proef in Deventer met kleinere klassen in het basisonderwijs**
- **Snellere invoering van brede scholen in Deventer**

Basisscholen vormen belangrijke ontmoetingsplekken in de dorpen. Ook is het van belang dat kinderen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving onderwijs kunnen volgen. D66 wil dan ook zoveel mogelijk van deze scholen voor de dorpen behouden. En mocht dat niet realistisch zijn, dan zijn goed overleg tussen dorpen en het waarborgen van uitstekend openbaar vervoer van groot belang.

Keuzevrijheid en de monopoliepositie van het Etty Hillesum Lyceum Keuzevrijheid geldt voor D66 ook ten aanzien van het onderwijs zelf. Dat houdt onder andere in dat scholen zoveel mogelijk ouders moeten betrekken bij het onderwijs. Daarvoor geldt: 'van inspraak naar samenspraak'. D66 is echter niet dogmatisch: keuzevrijheid moet geen doel op zich worden. Zo vinden wij dat er niet per definitie meerdere middelbare scholen in Deventer moeten komen; kwaliteit gaat boven kwantiteit.

Op een gezonde manier ter discussie stellen is wat anders; zo willen wij de monopoliepositie van het EHL wel graag kritisch tegen het licht houden. Dat kan het beste plaatsvinden door allereerst de samenwerking tussen het basisonderwijs en het EHL regelmatig (minimaal jaarlijks) te evalueren. In het EHL komen namelijk allerlei basisonderwijsconcepten, zoals bijvoorbeeld het Montessori-onderwijs, samen. Ook de relatie tussen ouders/jongeren en het EHL verdient regelmatige toetsing. Maar ook moeten wij het tussentijds verloop bekijken: waarom verlaat iemand het EHL en gaat hij vervolgens ergens anders naar school?

Middelbaar en hoger onderwijs

Het aantrekken en vasthouden van jonge, ambitieuze mensen en de ontwikkeling van kennis (steeds meer een rol van het HBO) zijn van groot belang voor de vitaliteit van de Deventer samenleving en de lokale economie. Lokale bedrijven kunnen gebruik maken van de hier aanwezige kennis en samenwerking op het gebied van stageplaatsen is een goed voorbeeld van elkaar versterkende activiteiten.

Hoewel Deventer zich niet bij uitstek als studentenstad profileert, ontwikkelt Saxion Deventer zich sterk, onder andere dankzij een aantal nieuwe, succesvolle opleidingen. Ook de samenwerking met Aventus (circa veertig procent van de instroom van Saxion zijn MBO-ers) loopt goed. De problemen bij Aventus baren ons echter zorgen. Het aantal aangeboden MBO-opleidingen dient gehandhaafd te worden en nieuwe opleidingen zijn zeer welkom. Indien andere opleidingscentra nieuwe mogelijkheden aanbieden in Deventer, kan dat ook een verrijking bieden.

Anders

Ja

D66

Economie

D66 is een partij die de samenleving in al haar aspecten, in de volle lengte en breedte en in samenhang probeert te zien. En als er één sector is die deze samenhang bevordert en een van de belangrijkste peilers van onze samenleving vormt, dan is dat wel ons bedrijfsleven. Hiervoor zijn wij als regio natuurlijk afhankelijk van nationale en wereldwijde ontwikkelingen. Maar ook op lokaal niveau is invloed mogelijk; door de gemeente, bedrijven of de burger zelf. Eigen initiatief, creativiteit en duurzaamheid staan voor D66 daarbij centraal.

Actieplan Jeugdwerkloosheid

D66 hecht veel waarde aan investeren in jongeren. Zoals in het hoofdstuk Jeugd ook genoemd wordt, zijn er recentelijk nieuwe mogelijkheden ontstaan om jongeren extra te ondersteunen. Medio 2009 is het Actieplan Jeugdwerkloosheid opgesteld. Kern van dit plan is hoe we in Nederland jongeren tijdens economisch krappe tijden extra kunnen ondersteunen. Het kabinet geeft aan dat de verantwoordelijkheid daarvoor ligt in de regio, bij de gemeente. D66 steunt dit plan en ziet hierin kansen voor jongeren in Deventer. Naast het aanbieden van stages geeft het plan richting aan het verkrijgen van banen of leer-werkplaatsen. Daarnaast wordt ingezet op verlenging van de schoolloopbaan door hen te stimuleren een vervolgopleiding of andere opleiding te volgen. Het kabinet heeft voor al deze zaken geld vrijgemaakt. Geld dat in de ogen van D66 ten volle benut moet worden om invulling te geven aan het Actieplan en jongeren te behoeden voor (langdurige) werkloosheid. Deventer moet aansluiting zoeken bij een gemeente met een UWW-Plus vestiging, om de komende jaren extra middelen binnen te halen voor activiteiten die centraal staan in het Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Stages

D66 is een voorstander van een vooruitstrevend stagebeleid bij de gemeente. Stageplaatsen in de private sector lopen namelijk terug wegens gebrek aan werk en middelen. Op elke afdeling van de gemeente Deventer wil D66 stageplaatsen creëren. Deze actieve benadering van jongeren heeft als mogelijk positief neveneffect dat jongeren enthousiast worden voor een ambtelijke loopbaan. Een vroegtijdige signalering van talent kan de gemeente capabele en betrokken medewerkers opleveren. Daarnaast dient de gemeente bedrijven te stimuleren om vanuit hun maatschappelijke betrokkenheid en noodzaak tot innovatie stageplaatsen aan te bieden. D66 vindt dat de gemeente bij het toekennen van subsidies aan organisaties de conditie moet stellen dat per 20 medewerkers / vrijwilligers één Fte-stageplaats wordt gerealiseerd.

De Gemeente Deventer kan het stagebeleid verder stimuleren door een meer intensieve samenwerking met Saxion Hogeschool en het MKB loket aan te gaan. Deze samenwerking is er al, maar kan volgens D66 uitgebreid en geïntensiveerd worden om een sluitende aanpak van school, stage en werk te bevorderen.

Bouwen

Ter bevordering van de werkgelegenheid, willen wij dat de gemeente alles in het werk stelt om bouwprojecten zo snel mogelijk te realiseren en, waar mogelijk, te versnellen. Ook de herinrichting van het Havenkwartier kan een extra stimulans

Anders

Ja

D66

gebruiken. De realisatie van dit gebied heeft niet alleen een positief effect op de werkgelegenheid in de bouw, maar zal ook een stimulans zijn voor onze belangrijke kunst en cultuursector.

In de zomer van 2009 is door de gemeente afgezien van het plan voor een nieuw stadskantoor, voor D66 is het nu zaak om plannen voor de binnenstad te realiseren die meer draagvlak hebben. D66 is van mening dat het advies van Asselbergs en Coenen voor de binnenstad tot heldere keuzes moet leiden. Daarbij staan goede huisvesting voor de bibliotheek, de samenwerking tussen het Filmhuis en Theater Bouwkunde en een goede werkplek voor ambtenaren voorop.

Niet alleen grote bouwprojecten dienen voorrang te krijgen. Ook de kleinere projecten die veelal inbreiding betreffen, moeten de komende tijd extra aandacht krijgen. Wat de gemeente volgens D66 moet doen, is volledige medewerking verlenen en (bouw)vergunningen voor kleinere projecten versneld afgeven. Dit uiteraard zonder aan kwaliteit in te boeten; afweging van alternatieven, beoordeling op basis van duurzaamheid en draagvlak onder burgers moeten niet vergeten worden.

Winkelaanbod

Deventer is een goede winkelstad maar dat betekent niet dat er geen werk meer te verrichten is. Een goede balans tussen het winkelbestand in de binnenstad aangevuld met winkelcentra voor de dagelijkse boodschappen is van belang. Ook is het van groot belang voor de leefbaarheid van dorpen dat het huidige winkelbestand behouden blijft.

Het winkelcentrum in Colmschate is nodig toe aan een forse renovatie, D66 wil dat er een samenhangende visie voor het gebied aan weerszijden van de Holterweg wordt opgesteld. De leegstand op de Snipperling (Morespand) moet voortvarend worden aangepakt, hiertoe is verruiming van de bepalingen in het bestemmingsplan noodzakelijk.

Voor de binnenstad en de Boreel geldt dat gekeken moet worden naar de juiste balans in de stad, door het toevoegen van de Boreel inclusief de parkeergarage zou het evenwicht kunnen kantelen. Het is van groot belang om blijvend aandacht te hebben voor de andere zijde van de binnenstad (Nieuwstraat, Engestraat, Broederenplein, Lamme van Deseplein en Stromarkt).

Voor de dorpen Diepenveen en Schalkhaar geldt dat een natuurlijke concentratie van het winkelaanbod op dit moment ontbreekt. D66 wil dat de gemeente voor toekomstige ontwikkelingen streeft naar meer concentratie van het winkelaanbod.

Voor Bathmen staan de komende jaren grondige veranderingen op de rol, het is van groot belang dat het centrumplan voortvarend wordt uitgevoerd. Langdurige leegstand is onwenselijk en moet waar mogelijk worden aangepakt. De gemeente zou de middenstanders moeten ondersteunen wanneer zij onderzoek willen doen naar de mogelijkheden om het winkelbestand te vergroten of te versterken.

Zondagsopenstelling

Voor veel inwoners is de ruimere openstelling van winkels de afgelopen jaren een uitkomst. Het afgelopen jaar is daar voor een aantal supermarkten de zondagmiddag bijgekomen en dit blijkt een groot succes. D66 wil dat de

Anders

Ja

D66

openstelling wordt uitgebreid naar het maximale aantal van zes supermarkten maar dat er aandacht is voor een betere spreiding over de stad. Deventer kent nu twaalf koopzondagen, wat D66 betreft mogen tijdens de grote evenementen in de binnenstad extra koopzondagen worden toegevoegd. Immers wanneer er grote aantallen bezoekers naar de stad komen is het goed dat de middenstand daarvan kan profiteren.

Voorzieningenniveau en ondernemers buitengebied

Het voorzieningenniveau in de dorpen rond Deventer dient op peil gehouden te worden. Inspraak van burgers is hierbij van groot belang; zij weten als geen ander wat er aan voorzieningen nodig is. De ontwikkeling van multifunctionele gebouwen, waarin functies als zorg, welzijn en onderwijs gecombineerd worden, zijn een goed voorbeeld van het betrekken van burgers uit de dorpen bij dit thema.

D66 wil zich ook richten op startende ondernemers in het buitengebied. Wij hechten grote waarde aan het behouden van economische activiteiten in de dorpen rond Deventer en willen voorkomen dat de dorpen leeglopen om enkel hun woonfunctie nog behouden: dorpen vormen volwaardige kernen die belangrijke bijdragen leveren aan de kwaliteit van leven in onze regio. De Deventer economie is volgens D66 meer dan de som van de binnenstad en bevat alle economische activiteiten binnen de gemeentegrenzen van Deventer. Het buitengebied vormt een waardevolle aanvulling op het aanbod in de stad en de combinatie van deze twee maakt Deventer een tot een speler van formaat in de regio.

Startende ondernemers

Steeds vaker beginnen burgers van Deventer een eigen bedrijf of starten ze als ZZP'er. D66 wil dat ook de gemeente aandacht heeft voor starters. Met name voor mensen die starten vanuit een uitkeringssituatie of mensen die met ontslag worden bedreigd kan de gemeente een belangrijke steun zijn. Immers hoe minder mensen gebruik hoeven te maken van sociale voorzieningen hoe beter het is.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

In tijden van crisis worden we gedwongen onze manier van leven kritisch tegen het licht te houden. Dat klinkt al snel als een bedreiging, want we willen ons niveau van welvaart graag behouden. De kwaliteit van de samenleving, zowel in de nabije toekomst als voor toekomstige generaties, wordt echter niet alleen bepaald door materiële welvaart. Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent dat een ondernemer naast het streven naar winst ook rekening houdt met het effect van zijn activiteiten op het milieu en dat hij oog heeft voor menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf. Steeds vaker blijkt dat die balans leidt tot betere resultaten voor zowel het bedrijf als de samenleving. Ook de gemeentelijke organisatie dient zich te verantwoorden over haar eigen bedrijfsvoering op dit gebied en kan zowel lering trekken uit ervaringen van het bedrijfsleven als ook een voorbeeldfunctie te vervullen.

Hoezeer kwantitatieve prestaties van bedrijven ook relevant zijn (bijvoorbeeld groei in omzet en winst), zijn het juist ook bedrijven die bijdragen aan de kwaliteit van onze samenleving. Door duurzame producten te produceren, werknemers een goede werk/privébelangen te bieden, te investeren in ethisch verantwoord fondsen, etc. D66 is ervan overtuigd dat ondernemers die op

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Meer concentratie (in het dorpscentrum) van het winkelaanbod in de dorpen**
- **De gemeente als partner van bedrijven**
- **Winkelen op zondag mogelijk houden**
- **Werkloosheid voorkomen in plaats van bestrijden**

deze gebieden goed scoren, de toekomst hebben. Niet alleen omdat hun eigen kinderen op die manier een beter, gezonder bestaan zullen krijgen. Juist ook omdat de moderne consument, mede ingegeven door het kortzichtige kortetermijndenken dat ons de economische crisis heeft bezorgd, zich steeds minder een rad voor ogen laat draaien met misleidende aandelenkoersen en eenzijdige winstcijfers. D66 wil dat Deventer een kwaliteitskeurmerk ontwikkelt op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Om helderheid richting consumenten te scheppen, maar ook omdat vanaf 2010 vijftien procent van de door gemeenten ingekochte goederen en diensten duurzaam moeten zijn.

Bedrijven

De gemeente is er niet alleen voor burgers, maar ook voor bedrijven. Zij zijn een belangrijke partner in de stad: niet alleen economisch gezien, maar ook op het gebied van leefbaarheid. Leegstaande kantoorgebouwen vragen om samenwerking tussen gemeente en bedrijven. Dat geldt voor een reeks van thema's, zoals bijvoorbeeld ook de samenwerkingsverbanden op het gebied van beveiliging en schoonmaak van bedrijfspanden en het probleem van de overnachtende truckchauffeurs die op doorreis zijn en ongevraagd gebruik maken van bedrijventerreinen, waar ze vervolgens onbeveiligd en zonder voldoende faciliteiten overnachten. De oplossing voor dit laatste probleem is het aanleggen van een parkeerterrein, vlakbij de snelweg.

Stadstransport

D66 wil dat de mogelijkheden van stadstransport worden onderzocht, bij voorkeur in regionaal verband. Goederen worden dan vanuit vrachtwagens overgeladen naar kleinere voertuigen die de bedrijven en winkels in de stad bevoorraden. Zo worden grote vrachtwagens geweerd uit de (binnen)stad. Dit is goed voor de doorstroom van het verkeer en het heeft een positief effect op de luchtkwaliteit. Ook scheelt het de chauffeurs van vrachtwagens veel tijd. Zij kunnen direct doorrijden na hun lading te hebben gelost: winst voor milieu en economie.

Anders

Ja

D66

Wonen en leven

Deventer groeit geleidelijk naar zo'n 100 duizend inwoners. Voor deze beperkte groei, maar vooral door de dalende gemiddelde woningbezetting, zijn er meer woningen nodig. D66 vindt dat de ruimte voor deze woningen allereerst gevonden moet worden via inbreiding in de bestaande bebouwde gebieden. De vraag naar en afzet van nieuwbouwwoningen zal de komende tijd, mede door demografische ontwikkelingen, veel geringer zijn dan oorspronkelijk werd aangenomen. D66 kiest voor de huidige ontwikkeling van Steenbrugge als laatste grote uitbreidingswijk van Deventer. Woningbouw ten noorden van de Wechelerweg (Steenbrugge – Noord), bij Eikendal en bij Deventer Noord – Oost (Linderveld) wijzen wij af. De aanslag op natuur en landschap rondom Diepenveen is te groot om meer woningen bij Steenbrugge en Eikendal te bouwen. Het Linderveld blijft na het schrappen van industrie op die plek een groen gebied waar D66 alleen kleinschalige ontwikkelingen wil toestaan.

Niet alleen naar jongeren (zie: hoofdstuk 'Jeugd') moet op dit gebied speciale aandacht uitgaan. Elke generatie heeft zijn eigen wensen met betrekking tot voorzieningen in een wijk of stad. D66 wil dat burgers meepraten en mee kunnen beslissen over het voorzieningenaanbod in hun wijk. Ook hier ziet D66 een kans voor de Wijkaanpak; het stimuleren van actief burgerschap vanuit dit concept moet worden gestimuleerd.

Goed en betaalbaar wonen

Ook starters (al dan niet alleenstaand) op de woningmarkt verdienen extra aandacht. Wil je als gemeente een aantrekkelijke stad zijn om je te vestigen (bijvoorbeeld na een studie), dan zul je het aanbod van woningen daar op aan moeten laten sluiten. De gemeente kan hierover in gesprek treden met projectontwikkelaars en D66 is voorstander van een sterk sturende rol om een deel van nieuw woningaanbod toegankelijk te maken voor starters.

Een andere groep burgers waar D66 speciaal aandacht aan wil besteden zijn de alleenstaanden. D66 is dé partij in het politieke bestel die de belangen van deze groep burgers niet ondergeschikt maakt aan de heersende gezinsnormen van het huidige kabinet. De landelijke trend dat er steeds meer alleenstaanden komen gaat ook aan Deventer niet voorbij. D66 is van mening dat alleenstaanden op het gebied van huisvesting meer kansen moeten krijgen. Ook zij moeten kunnen wonen in betaalbare woningen, op centrale plekken.

Er is een tekort aan kwalitatief goede woningen in het duurdere segment (boven de 250 duizend euro). Veel mensen willen graag wonen in een huis in een kwalitatief hoger segment. Zij kunnen niet doorstromen, omdat dat type woningen schaars is. Door in dit segment meer woningen te gaan bouwen, ontstaat er doorstroming op de woningmarkt. De doorstromers laten woningen achter die weer interessant zijn voor starters. D66 heeft de opgestelde Woonvisie ondersteund, waarin is ingezet op doorstroming van de woningmarkt.

Aanpak leegstand kantoren

D66 wil dat de gemeente een initiërende en actieve rol gaat vervullen in het in gesprek treden met eigenaren/ ontwikkelaars om te onderzoeken of leegstaande kantoorgebouwen een andere functie kunnen krijgen. Een onderzoek naar de mogelijkheden met de betrokkenen is de moeite waard. De

Anders

Ja

D66

markt moet uiteraard zijn werk kunnen doen, de overheid moet altijd een gepaste afstand bewaren. Maar niet als dit betekent dat kantoren zo lang leeg staan dat verval op treedt en als gevolg heeft dat dit een negatief effect op de leefomgeving krijgt. Dan heeft de gemeente wel een belangrijke verantwoordelijkheid om te interveniëren. Een preventief onderzoek naar mogelijke herziening van de oorspronkelijke bestemming kan dan nooit verkeerd zijn.

D66 wil de veelal leegstaande woonruimte boven winkels in de binnenstad beter benutten en wil daarom de bouw boven winkels in de binnenstad extra stimuleren. De binnenstad trekt als vanouds (onder meer) alleenstaanden aan. Als de binnenstad ook gewoon als wijk beschouwd wordt, is het niet meer dan logisch dat ook hier aandacht komt voor leefbaarheid en aandacht voor voorzieningen. Het wonen boven winkels bevordert bovendien de sociale veiligheid.

Havenkwartier

Wat betreft de vernieuwing van het Havenkwartier is D66 voorstander van vernieuwing met behoud van oude, karakteristieke gebouwen van het gebied. De start moet zo snel mogelijk ter hand genomen worden. In aanvulling op de huidige plannen wil D66 een parkeervoorziening (P&R) voor bezoekers op de kop van het gebied realiseren, op de landtong bij het Hartenaasje. Vervolgens kan de gemeente een veerdienst aanbieden die bezoekers deze nieuwe parkeervoorziening over de IJssel naar het centrum brengt. Afzetpunt wordt de Welle, ter hoogte van de Grote Kerkhof/ Nieuwe Markt. Daar komen bezoekers de stad op een schitterend punt binnen. Ook is D66 voorstander van het (gedeeltelijk) autovrij maken van een deel van de Welle. Zie verder ook het hoofdstuk 'Verkeer en parkeren' voor een verdere uitwerking van dit thema.

Stadshaven

D66 is een groot voorstander van het opnieuw vormgeven van de stadshaven. Dit geeft niet alleen een enorme economische impuls aan Deventer in het kader van werkgelegenheid, maar is ook een grote aanwinst op het gebied van toerisme op de langere termijn. Immers, aanmeren vanaf de IJssel in de stadshaven van Deventer, middenin het centrum, kan een enorme publiekstrekker zijn. Ook op andere manieren kunnen we de unieke ligging aan de IJssel beter benutten. Te denken valt bijvoorbeeld aan het organiseren van nautische evenementen op en rond het water.

De combinatie van de vernieuwing van het Havenkwartier (met veerverbinding naar het centrum), het gedeeltelijk autovrij maken van de Welle, de realisatie van de Visie Binnenstad Zuid, de Nieuwe Markt als cultuurplein en tot slot de bouw van een nieuwe stadshaven is uniek. Er ontstaat zo een keten rond de IJssel van nieuwbouw, restauratie en innovatie van verschillende gebieden en sectoren tegelijk: creativiteit, water, stad, cultuur, wonen en werken.

De watertoren aan de Ceintuurbaan is een uniek gebouw dat tot op de dag van vandaag gebruikt wordt door de waterleidingmaatschappij. Echter, er wordt onderzocht of het productieproces elders kan worden ondergebracht en dat zou betekenen dat de watertoren te koop komt te staan. D66 wil dat de gemeente deze watertoren in bezit krijgt. Het gebouw leent zich prima voor een nieuwe bestemming zoals bijvoorbeeld een museum met bijbehorend informatiecentrum, waarbij het thema 'water' centraal kan staan. De exacte invulling van de bestemming kan later worden bepaald, mede afhankelijk van de op dat moment aanwezige wensen. Maar dat dit historische gebouw

D66 wil:

- **Behoud groen ten noorden van de Wechelerweg**
- **Geen nieuwe woonwijken op Linderveld of Deventer Noord-Oost**
- **Een actieve rol van de gemeente om leegstaande kantoren tegen te gaan**

Anders

Ja

D66

toegevoegd moet worden aan het culturele erfgoed van Deventer staat wat betreft D66 vast.

Anders

Ja

D66

Sociale Zaken

D66 is overtuigd van de kracht en de vindrijkheid van mensen. Daarom is D66 tevreden met de stelselwijzigingen in de sociale zekerheid die de afgelopen periode op landelijk niveau zijn doorgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de herziening van de WAO (nu de WIA), de WW, de invoering van de WMO (waar delen uit de AWBZ naar zijn overgeheveld) en de invoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) waarbij gemeenten meer invloed hebben gekregen op de uitvoering van de bijstandswet, met name op het gebied van de reïntegratie van bijstandsgerechtigden.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

De stelselwijzigingen hebben allen betrekking op sociale uitkeringen (WW, WIA en WWB) dan wel de onverzekerbare zorg (AWBZ) waarin veelal de zwakkeren in de samenleving (over)vertegenwoordigd zijn. D66 ziet op de lange termijn kansen. De wetswijzigingen die hebben plaatsgevonden dienen namelijk één centraal doel: het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid.

Wetten dienen echter nooit een doel op zich te zijn. Dat betekent dus ook dat D66 tegen het toepassen van een wet is waarbij de menselijke maat uit het oog verloren wordt. Met andere woorden: het individu en zijn of haar specifieke situatie dienen altijd centraal te staan. De inkomensvervangende uitkeringen zoals de WW en de WIA worden uitgevoerd door het landelijke zelfstandige bestuursorgaan UWV-Werkbedrijf. Een gemeente heeft weinig invloed op de uitvoering van deze landelijke wet- en regelgeving. D66 zal zich in de landelijke politiek altijd inzetten voor een streng maar rechtvaardig beleid op dit gebied. Waar de gemeente echter wel (grote) invloed op kan oefenen is de uitvoering van de WWB en de WMO. Hier zien wij kansen voor de burgers van Deventer.

Wet Werk & Bijstand (WWB)

De essentie van de WWB is de verschuiving van de verantwoordelijkheid van de uitvoering van de bijstand van het rijk naar de gemeenten waarbij strengere regels zijn gaan gelden voor bijstandsgerechtigden. Het rijk geeft de gemeenten een geldbedrag dat bestaat uit twee delen waaruit zowel het I-deel van de uitkeringen als de gelden voor re-integratie (W-deel, vanaf 2010 het Participatiebudget) moeten worden betaald. Het systeem is zo ontworpen dat de gemeente het geld dat aan het eind van het jaar overgehouden wordt op het I-deel mag houden en naar believen mag besteden. Geld dat overblijft van het participatiebudget vloeit terug naar het rijk. Uitstroom uit de bijstand wordt zo gestimuleerd met een zo effectief mogelijke inzet van middelen uit het participatiebudget.

D66 ziet hierin kansen op verschillende niveaus, allereerst voor individuele burgers. Strengere eisen aan bijstandsgerechtigden betekenen in onze ogen een groter beroep op de eigen verantwoordelijkheid. Werken is een plicht wanneer je een uitkering geniet. Daar moet iedereen op aangesproken worden. Als na een individuele analyse blijkt dat dit voor een persoon niet haalbaar is, dan zijn er andere mogelijkheden. Wij denken dan aan het vergroten van zijn/haar mogelijkheden door scholing en vrijwilligerswerk. Voor diegenen waarbij betaald of gesubsidieerd werk uiteindelijk niet haalbaar blijkt, is de bijstand het terechte vangnet en kan extra bijstand worden verleend.

Anders

Ja

D66

D66 wil dat er binnen de gemeente Deventer meer aandacht voor individuele omstandigheden van mensen komt in plaats van de nadruk te leggen op doelgroepenbeleid. Stigmatisering van groepen ligt namelijk op de loer. D66 is voorstander van projecten zoals het project 'Sterrenvinder', waarmee inwoners van de Rivierenwijk gestimuleerd worden hun individuele dromen waar te maken en zo hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Ten tweede ziet D66 een grote kans voor de gemeente om te kunnen besparen op het I-deel. Wanneer de gemeente in staat is om op een efficiënte wijze de uitkeringsgelden te beheren kan dit betekenen dat er jaarlijks een overschot op de balans ontstaat. De efficiënte werkwijze van de gemeente zoals D66 die voor ogen heeft, start bij 'de poort': bij het beoordelen van een aanvraag van een WWB-uitkering. D66 wil dat de gemeente alles op alles zet om haar burgers aan het werk te houden. Daarom wil D66 dan ook dat de prioriteit bij de aanwending van het 'overschot-budget' bij de intensivering van re-integratie naar werk komt te liggen.

De gemeente kan dit niet alleen. Er wordt al samengewerkt met verschillende partners in de stad, maar D66 heeft een steeds verdergaande samenwerking voor ogen tussen de gemeente en de verschillende partners op dit gebied; de zogenaamde 'kracht van de stad'. Samenwerking dus met de partners voor (re-)integratie. Nieuwe organisaties met innovatieve ideeën en plannen moeten met open armen ontvangen worden aan de overlegtafel. De verkokering en het vooropstellen van de eigen organisatie dient bestreden te worden. De burger dient centraal te staan in de dienstverlening en de gemeente heeft ten alle tijde de regie.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Sinds 1 januari 2007 is er een nieuwe wet; de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, waarbij landelijke taken gedecentraliseerd worden naar het niveau van de gemeente. Het maatschappelijke doel van de WMO is 'meedoen'. De wet moet er voor zorgen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al dan niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Dat is de onderlinge betrokkenheid tussen mensen. En als dat niet kan, is er ondersteuning vanuit de gemeente. De gemeente ondersteunt bijvoorbeeld vrijwilligers en mantelzorgers. De WMO regelt ook de hulp bij het huishouden en zorgt voor goede informatie over de hulp en informatie die mensen kunnen krijgen.

De gemeente moet wel alert blijven bij het overnemen van rijkstaken. Ervaring leert dat twintig procent van de budgetten opgaat aan gemeentelijke overhead en dat ten opzichte van vier procent bij landelijke structuur. Veel welzijnsgeld komt dus uiteindelijk terecht bij ambtenaren, projectleiders en adviesbureaus. D66 wil zich hard maken om de toedeling van budgetten en de verhouding met betrekking tot de overhead scherp te monitoren. Alles moet in het werk gesteld worden om gebruik te maken van ervaringen elders. Dus niet alles zelf willen doen, maar samenwerken waar dat kan om efficiënter te werken en middelen dáár terecht te laten komen waar ze voor bedoeld zijn.

Een belangrijk aspect van goede zorg uit de WMO is een voorspoedige indicatiestelling voor de individuele burger. De gemeente moet creatief worden in het bespoedigen van aanvragen voor een indicatie. In dit proces geldt dat kwaliteit en professionaliteit het hoogste belang dienen. Te denken valt aan een grotere rol van professionals/beroepsbeoefenaren in de zorg die, dankzij een

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Ruimte voor mensen om samen zorg in te kopen**
- **Meer aandacht voor vrijwilligerswerk als middel om weer op de arbeidsmarkt te komen**
- **Meer ruimte voor het individu**
- **Maximale inzet op voorkomen dat mensen van de bijstand gebruik moeten maken**

mandaatregeling, een voorlopige indicatie kunnen afgeven die later door het Centraal Indicatieorgaan Zorg (het CIZ) definitief kan worden gemaakt. Zo kunnen burgers sneller geholpen worden en kunnen termijnen voor het afgeven van een indicatie aanzienlijk worden verkort.

Een aanvullende ambitie van D66 is dat bij het doen van aanbestedingen in het kader van de WMO niet louter geselecteerd wordt op de economisch meest voordelige aanbieder zoals nu (te) vaak gebeurt. Er dient ook beoordeeld te worden of de aanbieder kwaliteit van zorg en continuïteit van relaties kunnen waarborgen. Aanbestedingen voor de WMO, waarbij eenzijdig geselecteerd wordt op basis van economisch voordeel, brengen het risico met zich mee dat de maatschappelijke infrastructuur vernietigd wordt, prijzen omhoog gaan (vanwege de ondernemersrisico's) en geld verdwijnt als overhead bij inschrijvende organisaties. Daar valt volgens D66 nog een wereld te winnen. Definieer als gemeente het gewenste kwaliteitsniveau en bepaal een goede prijs. Zorg dat contracten langer lopen dan dat nu het geval is om bovenstaande ontwikkeling ten goede te keren en de menselijke maat terug te brengen in de zorg.

Ouderenbeleid

Welzijn en preventie; daar moet bij het ouderenbeleid de focus op liggen. De groep ouderen is een steeds groter wordende groep welgestelde, hoger opgeleide en lang levende burgers. Zij willen meer keuzevrijheid op het gebied van wonen en meer regie over de diensten die hen ter beschikking staan. Veel ouderen blijven langer zelfstandig wonen. Voorzieningen moeten dan goed geregeld zijn. Welzijn en preventie moeten in het gemeentelijke ouderenbeleid een duidelijke plek innemen. Samen met verzekeraars kunnen we gezondheidswinst boeken, tegen lagere kosten.

D66 steunt groepen van burgers die zelf willen fungeren als zorg- en welzijnsinkopers; deze ontwikkeling past bij het individuele Persoonsgebonden Budget (PGB). Meer en meer groepen ouderen zullen deze vorm van 'inkoopmacht' ontdekken. D66 zal dergelijke initiatieven, mits voorzien van een grondige democratische basis en lokale herkenbaarheid, mede mogelijk maken. Op initiatief van burgers kan hiermee gestart worden, waarbij wij ervoor pleiten projectgeld beschikbaar te stellen.

Gehandicaptenbeleid

De wijze waarop mensen met of zonder handicap in de samenleving functioneren, zou niet wezenlijk mogen verschillen. Echter, als het gaat om passende huisvesting, toegankelijkheid van openbare gebouwen en inrichting van de openbare ruimte, vinden wij dat de gemeente de gehandicaptenraad bij het maken van plannen moet betrekken. Daarnaast is met de komst van de WMO een belangrijke stap gezet om de gemeente in staat te stellen om voorzieningen op maat te leveren voor individuele gehandicapte burgers.

Vluchtelingenbeleid

Deventer heeft de afgelopen jaren ruimhartig deelgenomen aan het opvangen van vluchtelingen, zoals in Schalkhaar het geval is. Mede op initiatief van D66 heeft de gemeenteraad besloten om legaal in Nederland verblijvende asielzoekers die uitgezet zijn, in Deventer een dak boven het hoofd te bieden. Wij blijven deze groep steunen zolang de landelijke overheid geen opvang biedt voor deze legaal in ons land verblijvende mensen.

Anders

Ja

D66

Vrijwilligersbeleid

Vele activiteiten in onze leefomgeving hebben alleen bestaansrecht omdat ze op vrijwillige basis verricht worden; buurtfeesten, kerkelijke activiteiten, sportevenementen, etc. Naast het profijt dat de samenleving daarvan heeft, geldt ook dat de vrijwilliger zelf de activiteiten als verrijkend kan ervaren. In Deventer zijn maar liefst 20 duizend vrijwilligers actief; vrijwilligerswerk kan dan ook gerust gezien worden als de kurk waar onze maatschappij op drijft.

Vanuit de WMO dient de gemeente mantelzorgers en vrijwilligers te ondersteunen. D66 wil dat de gemeente echter niet alleen ondersteunt, maar ook een grote(re) rol krijgt in het bevorderen van vrijwilligerswerk en mantelzorg. Dit geldt vooral voor moeilijk bemiddelbare groepen op de arbeidsmarkt. Vrijwilligerswerk kan voor deze groep een belangrijke stap zijn op weg naar regulier werk.

Anders

Ja

D66

Duurzame ontwikkeling

Uitgangspunt voor alle beleidsterreinen is voor D66 een duurzame ontwikkeling: een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheden worden beperkt om eveneens in hun behoeften te voorzien. Het is een vorm van solidariteit tussen generaties en het spaart het milieu.

Economie en duurzaamheid

Economische activiteiten moeten kunnen worden begrensd door de mate waarin het milieu zich voldoende kan herstellen. Daarvoor is gedragsverandering noodzakelijk, met name wat betreft onze verspillende productie en consumptie. De eerder genoemde uitgangspunten van het Cradle to Cradle-concept sluiten hier goed op aan. Ook dienen de kosten van gebruik en herstel van het milieu beter zichtbaar gemaakt te worden.

Het streven naar duurzame ontwikkeling richt zich niet alleen op mensen, maar ook het milieu. De natuur heeft voor ons een intrinsieke waarde. Ecologische samenhang en behoud van biologische diversiteit zijn dan ook de belangrijke doelstellingen van een beleid dat zich richt op duurzame ontwikkeling. D66 steunt de Visie Duurzaam Deventer (april 2009) inclusief de ambitieuze doelstelling om in 2030 klimaatneutraal te functioneren.

Duurzame landbouw

In onze toekomstvisie zal de agrarische sector zich meer en meer gaan profileren als toeleverancier van de inwoners van de gemeente/regio. Ook zal zij zich moeten gaan richten op neventaken, waarvoor in het gemeentelijk beleid ruimte moet worden geboden. De ligging van Deventer maakt dat er in de ogen van D66 uiteindelijk geen plaats (meer) is voor grootschalige industriële en agrarische activiteiten. In de landbouw zal de focus wat ons betreft steeds meer liggen op biologische, duurzame (vee)teelt.

Concrete doelen die wij in Deventer nastreven zijn onder andere:

- Het bevorderen van duurzaam bouwen, waarbij nieuwe wijken moeten voldoen aan eisen op het gebied CO2-reductie, waterbeheer, afvalscheiding, energiebeheer, etc.;
- Experimenteren met het Cradle to Cradle-principe in de bouw en op nieuw aan te leggen bedrijventerreinen;
- Het duurzaamheids criterium zal leidend moeten worden binnen het inkoopbeleid van de gemeente;
- Bevorderen van het gebruik van fiets en openbaar vervoer;
- Stimulering van het gebruik van energiezuinige apparatuur en zonne-energie of andere vormen van alternatieve energie.

Belangrijk voor het bereiken van deze doelstellingen is een draagvlak in de gemeente, bij burgers en bedrijven. De Ulebelt (centrum voor natuur & milieueducatie en kinderboerderij) beschikt over deskundigheid en ervaring om die taak in opdracht van de gemeente uit te voeren.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Meer duurzame energie**
- **Duurzaam inkoopbeleid bij de gemeente**
- **Een duurzaam (cradle to cradle) wijkgebouw voor de Vijfhoek**
- **Slimme mogelijkheden voor gezamenlijk gebruik van faciliteiten op bedrijventerreinen stimuleren**

D66 wil dit centrum (dat opgericht is met steun van D66) blijven steunen. Het streven naar duurzame ontwikkeling is voor een mens namelijk niet 'natuurlijk': van nature is ieder organisme, dus ook de mens, op het ik, hier en nu gericht inplaats van op 'wij, daar en morgen'.

Het 'rekening houden met' wordt ons vanuit onze opvoeding meegegeven: gezin, school en omgeving bepalen in belangrijke mate op basis van welke criteria beslissingen worden genomen. D66 wil ervoor zorgen dat op gemeentelijk niveau beslissingen worden voorbereid en genomen op een manier waarbij toetsing op duurzaamheid een vanzelfsprekendheid wordt. Ook wil D66 activiteiten op scholen, voorlichtingscentra, sportclubs etc. stimuleren die gericht zijn op het onder de aandacht brengen van alles wat in relatie staat tot het op duurzame wijze beslissen.

Cradle to Cradle

D66 wil duurzaamheid bevorderen door de principes van het Cradle to Cradle-concept te hanteren in bouwprojecten. Het credo is: probeer in plaats van minder slecht, juist goed te zijn. Kies bijvoorbeeld voor schone grondstoffen en materialen, het zuiniger maken van energieverbruikers en het optimaliseren van recycling. De centrale gedachte van deze filosofie is dat alle gebruikte materialen tot grondstof verworden voor productie van nieuwe producten. Restafval en bijproductie worden daardoor uitgebannen.

Het energieverlies van het ene bedrijf kan bijvoorbeeld worden omgezet in energie voor een aangrenzend bedrijf. Regenwater kan gezuiverd worden en gebruikt worden als drinkwater. D66 ziet hierin een grote kans voor de gemeente Deventer. Begin kleinschalig zodat opgedane ervaringen (zo is de gemeente Venlo hierin voorloper) toepasbaar zijn op steeds grotere, toekomstige bouwprojecten. D66 is voorstander van een pilotproject op de Ulebelt, waar een volledig cradle to cradle wijkgebouw neergezet kan worden. Dit gebouw kan een dubbelfunctie vervullen, door het als wijkaccommodatie voor wijk 5 (Vijfhoek) te gebruiken; daar is namelijk grote behoefte aan.

Dit uitgangspunt dient dat ook niet beperkt te blijven tot de komende coalitieperiode, maar moet een rode draad vormen in het lange termijnbeleid. Ook dient er door de gevestigde bedrijven gezamenlijk te worden voorzien in de parkeerbehoefte, kunnen er gezamenlijke vergaderruimtes ingericht worden en is de beveiliging van verschillende terreinen centraal te regelen: stuk voor stuk schaalvoordelen die passen bij onze duurzame benadering.

Anders

Ja

D66

Jeugd

D66 wil graag de nadruk leggen op de dingen die goed gaan met jongeren. Zij zijn onze toekomst. Daarom dient de gemeente meer aandacht aan deze groep te besteden en hen meer verantwoordelijkheden te geven. Investeren in jeugd loont: de jongeren van vandaag zijn de beslissers van morgen.

Jongeren zijn de toekomst

Betrokkenheid van jongeren is volgens D66 hard nodig om Deventer ook in de toekomst stevig op de kaart te zetten. Wij hanteren hierbij als uitgangspunt dat jongeren de kans moeten krijgen hun talenten te ontwikkelen, zichzelf te ontplooiën, hun stem te laten horen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leefomgeving. Wij geloven in de kracht van mensen en de gemeente moet een rol spelen bij het optimaal benutten hiervan.

Werkbezoek Gemeente

D66 wil de betrokkenheid van jongeren bevorderen door het aantal scholen dat meedoet aan de werkbezoek bij de gemeente, uit te breiden. Als onderdeel van het reguliere curriculum en in overleg met de scholen. De werking van de gemeenteraad, het werk van de wethouders en de burgemeester zullen daarbij aan de orde te komen, maar tijdens de bezoeken staan ook thema's centraal die de jongeren direct raken, zoals sport, integratie, scholing en gezondheid. Een passief bezoek is daarbij niet de bedoeling, het gaat erom echte 'ontmoetingen' tussen jongeren en lokale politici te realiseren. Ter voorbereiding of als follow-up stellen wij gastcolleges door wethouders en raadsleden voor.

D66 wil hiermee bereiken dat de politiek meer gaat leven bij jongeren en dat voorkomen wordt dat men opgroeit met het idee dat politici vanuit een ivoren toren de stad besturen. Ook wil D66 stimuleren dat jongeren het gemeentelijk culturele erfgoed leren kennen en om hun visie op de identiteit van Deventer met anderen te delen. Zorg voor een jaarlijkse stadswandeling en ondersteun initiatieven om op andere manieren kunst en cultuur onder de aandacht te brengen die zo specifiek zijn voor Deventer. D66 ziet hierin een grote rol weggelegd voor de bibliotheek en de cultuurmakelaar. Tot slot is er wat betreft D66 naast de bestaande stadsdichter ook ruimte voor een junior stadsdichter.

Instellen Jeugdparlement

Een andere manier waarop D66 kansen ziet om als gemeente jongeren verantwoordelijkheid te geven is het instellen van een jeugdparlement. Organiseer debatten en laat jongeren op de onderwerpen die hen direct aangaan ook meedenken. Directe democratie noemt D66 dat: betrek de burger zoveel mogelijk bij besluitvorming welke betrekking heeft op hun directe leefomgeving. Alleen inspraak is hierbij volgens D66 niet voldoende: geef dit jeugdparlement ook daadwerkelijk een eigen budget. D66 is van mening dat de Wijkaanpak (zie: hoofdstuk 'Participatie en bestuur') hierin een grote rol kan spelen en zal dan ook pleiten voor een verdiepingsslag die de Wijkaanpak zal moeten maken. Het organiseren van jaarlijkse buurtfeesten en barbecues is prima, maar aan de andere kant verwacht D66 een dieper liggende visie op actief burgerschap, in de eerste plaats gericht op de jongeren in Deventer. Daar valt volgens ons nog veel winst te behalen.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- Een grote discotheek bij de Scheg of op een bedrijventerrein
- Meer gebruik maken van de kennis en ervaring van jongeren
- Positieve aandacht voor jongeren in plaats van het benoemen van problemen

Voorzieningen

Er is veel gebouwd de laatste jaren met als grootste bouwproject de nieuwbouwwijk de Vijfhoek. Daarnaast is Colmschate relatief nieuw. Beide wijken kenmerken zich door een hoge bevolkingsdichtheid met veel (jonge) gezinnen. De Vijfhoek van nu is het Colmschate van 15 jaar geleden. De kinderen die toen geboren zijn in Colmschate, zijn de jongeren van nu. Hoe staat het met het voorzieningenniveau voor jongeren in deze wijk? D66 wil dat er lering getrokken wordt uit de ervaringen met Colmschate en deze ervaringen meeneemt in de verdere ontwikkeling van de Vijfhoek, binnen de reeds bestaande bebouwing. Wat ging goed en wat kan beter? Ontwikkel met het oog op de toekomstige demografische ontwikkeling van deze wijk. Jongeren zijn de toekomst; zorg ervoor dat de gemeente voorzieningen realiseert waar zij zich thuis bij voelen, die hen helpen zich verder te ontplooiën.

Het is zeer belangrijk dat jongeren de mogelijkheid krijgen zich aan te sluiten bij een sportvereniging. Vanwege hun gezondheid, maar ook vanwege het belangrijke sociale aspect. In de sportnota dient daarom een specifiek jongerenprogramma opgenomen te worden en moeten benodigde middelen beschikbaar worden gesteld.

Discotheek

Veel jongeren missen een grootschalige uitgaansgelegenheid in Deventer. D66 wil dat de gemeente actief medewerking verleent aan een discotheek in het gebied naast de Scheg of op een van de bedrijventerreinen.

Speciale aandacht

Te vaak worden jongeren in een negatief daglicht gezet. Of het nu over overlast, drankgebruik of spijbelen betreft. Soms terecht, maar vaak ook overtrokken. D66 staat voor een positief, maar streng en rechtvaardig beleid, zoveel mogelijk gericht op preventie. Daarnaast moeten jongeren zich wel als jongere mogen gedragen. Uiteraard moet wel worden opgetreden tegen de kleine groep die structureel overlast veroorzaakt. Ook ouders moeten daarbij betrokken worden; deze moeten medeverantwoordelijk gemaakt worden.

Ook dient vroegtijdig verlaten van school op gezinsniveau bespreekbaar gemaakt te worden, om zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie op de arbeidsmarkt te laten behalen. Daarnaast moet er alles aan gedaan worden om jongeren niet buiten de boot te laten vallen op de arbeidsmarkt. Daarvoor zijn recent nieuwe mogelijkheden ontstaan. Zie voor de uitwerking van dit specifieke thema het hoofdstuk 'Economie'.

Tolerantie

Overlast, door jongeren of ouderen, is natuurlijk nooit geheel uit te bannen. Dat moet volgens D66 dan ook niet het streven zijn: dat zou onrealistisch en ongeloofwaardig zijn. Wat voor de één overlast is, betekent voor een ander lichte ergernis en een derde persoon heeft helemaal nergens last van. Tolerantie is hier het sleutelwoord. In de veranderende maatschappij dient men tolerant te blijven ten opzichte van anderen, dus ook van jongeren. Dit wil niet zeggen dat we alles maar moeten slikken want er zijn natuurlijk grenzen en ook jongeren hebben verantwoordelijkheden. Waar wij als D66 voor willen pleiten is dat er een sfeer van tolerantie, van geven en nemen, ontstaat in Deventer.

Anders

Ja

D66

Homo-emancipatie

D66 streeft naar een samenleving waar iedereen geaccepteerd wordt, ongeacht geslacht, huidskleur, religie en seksuele geaardheid. Helaas blijkt dat op het gebied van seksuele diversiteit acceptatie en tolerantie nog niet voldoende gerealiseerd zijn. D66 is daarom van mening dat jongeren reeds op jonge leeftijd voorlichting moeten kunnen krijgen over homoseksualiteit zodat dit thema verder uit de taboesfeer verdwijnt en jongeren zich gesterkt voelen om (hun) homoseksualiteit bespreekbaar te maken en homo-negatief gedrag tegengegaan wordt. D66 steunt het gemeentelijk homobeleidsplan en benadrukt het belang van monitoring van de uiteindelijke uitwerking hiervan. De integrale benadering van dit plan voorziet in beleid en maatregelen op beleidsterreinen zoals veiligheid, sociale zaken en sport. De gemeente dient als organisatie een duidelijke voortrekkersrol te vervullen en homoseksualiteit zichtbaar te maken. Ook kan de gemeente helpen organisaties zoals COC Deventer en omgeving en De Kringen Apeldoorn meer bekendheid te geven in de Stedendriehoek. Ook dient de gemeente ondersteuning te bieden bij de organisatie van activiteiten die de zichtbaarheid en onderling contact van homoseksuelen bevorderen en voor het organiseren van voorlichting op scholen en opvang.

Anders

Ja

D66

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur vormen het DNA van een samenleving. Dat geldt ook voor Deventer, een stad die in Oost Nederland op cultureel gebied altijd al voorop heeft gelopen. Daar mogen Deventeraren best trots op zijn. D66 vindt dat Deventer zijn cultureel imago hoog moet houden. Multiculturaliteit ziet D66 als een verrijking van onze samenleving. Alle inwoners, ongeacht tot welke cultuur ze behoren, zowel actief als passief, moeten kunnen deelnemen aan cultuur. Iedereen moet zich in onze gemeente thuis kunnen voelen en iedereen moet aan dat gemeenschappelijk gevoel ook zijn eigen bijdrage kunnen leveren. Als er één terrein is waarin ruimte voor het individu en zijn eigen situatie van essentieel belang is, dan is dat volgens D66 op cultureel gebied. Daarom is het belangrijk dat burgers zich hiervoor inzetten en plannen op dit gebied mede ontwikkelen en uitvoeren. De gemeente speelt hierbij een belangrijke rol als het gaat om het scheppen van de gunstige voorwaarden.

Rijk verleden

Deventer kent een rijk verleden. Dat kun je zien in het museum, in het Stadsarchief en de Athenaeumbibliotheek, in het Geert Groote Centrum, bij de archeologen in de silo en bij de Stichting Industrieel Erfgoed. Maar ook overal in de prachtige historische binnenstad. Deventer profileert zich terecht met die rijke historie. Dat is onder meer van belang voor het imago van de stad en voor het toerisme en economische ontwikkeling. Deventer heeft een Historisch Museum maar een belangrijke historische schat, de boekencollectie van de Stads- en Atheneumbibliotheek is nog steeds niet permanent te bezichtigen. D66 wil de komende jaren meer aandacht voor Deventer als boekenstad. Bij het tentoonstellen van die diverse collecties zou met name gekeken moeten worden hoe belangrijke monumentale panden hergebruikt kunnen worden.

Educatie

Mensen nemen meer verantwoordelijkheid voor de samenleving, naarmate zij zich meer bewust zijn van wat hun voorgangers daaraan hebben bijgedragen. Daarom wil D66 extra aandacht voor het behoud van onze monumenten, archieven, verzamelingen, bodemschatten en architectuur. Deze bezitten een grote maatschappelijke en culturele waarde voor onze stad en dienen daarom zorgvuldig beschermd te worden. Maar alleen houden wat je hebt is onvoldoende. We moeten er ook iets mee doen. Op scholen moet daarom ook aandacht zijn voor de Deventer geschiedenis. Scholen kunnen daarin samen werken met de cultureel historische instellingen (museum, SAB, Monumentenzorg, archeologen). Deze instellingen dienen in die benadering van de Deventer geschiedenis nauw samen te werken ten einde een breed palet te kunnen presenteren. Het internet (Deventer geschiedenis.nl) is daartoe een prachtig integratiekader. Het is zowel voor het onderwijs als voor toeristische doeleinden eenvoudig in te zetten. D66 geeft daarom prioriteit aan een integrale digitale presentatie van de Deventer geschiedenis.

Pleinen

De Brink blijft het grote historische plein van Deventer, de combinatie van horeca, bedrijvigheid, wonen en cultuur maakt het tot een uniek plein. D66 vindt het van groot belang dat die diversiteit behouden blijft. Op dit moment wordt door Fons Asselbergs en Jo Coenen met alle betrokkenen bij de binnenstad gekeken naar mogelijke invullingen voor de andere pleinen (Grote Kerkhof,

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Evenementenbeleid met voor elk wat wils**
- **Pleinen de ruimte geven door ze autovrij te maken**
- **Goede culturele voorzieningen in de stad maar geen verschraling in de dorpen**

Nieuwe Markt, Lamme van Diesseplein en Broederenplein). D66 is zeer tevreden over de aanpak van dit traject: de gemeente die zich terugtrekt en gebruik maakt van de kracht van de stad. Zonder vooruit te lopen op de adviezen van Asselbergs en Coenen vindt D66 het van groot belang dat de komende jaren een oplossing gevonden wordt voor de huisvesting van de bibliotheek. Dit moet een duurzame oplossing worden waarin een toekomstbestendige bibliotheek op een goede manier gehuisvest kan worden. Uitgangspunt van D66 voor het Grote Kerkhof en de Nieuwe Markt is al jaren dat deze pleinen beter tot hun recht komen zonder geparkeerd blik. De komende collegeperiode moeten hierin besluiten worden genomen.

Hedendaagse kunstenaars

D66 vindt niet alleen oude en bestaande cultuur interessant. Wij willen ook dat Deventer aantrekkelijk blijft voor hedendaagse (jonge) uitvoerende kunstenaars. Een belangrijke voorwaarde om deze aantrekkelijkheid te bevorderen is, dat er voldoende betaalbare atelierruimten zijn waar kunstenaars zich kunnen ontplooiën. D66 wil zich inzetten om deze atelierruimten te behouden en zo nodig uit te breiden. Een herbezinning op leegstaande kantoorpanden en eventueel leegstaande kerken kan hier een onderdeel van zijn, dat moet zeker onderzocht worden.

D66 wil het aanbod van culturele producties breed houden, zowel producties van professionals als van amateurs. De gemeente is echter niet verantwoordelijk voor het aanbod. Wat de gemeente volgens D66 kan en moet doen, is juist de diversiteit in het aanbod faciliteren en ervoor zorgen dat iedereen aan bod komt. Daartoe kan samenwerking tussen culturele producenten in de regio een oplossing zijn en overleg met omliggende gemeenten (ook Apeldoorn en Zutphen) kan helpen.

Jongeren

Het is voor hun betrokkenheid van belang dat jongeren vroeg in aanraking komen met verschillende culturele uitingen. Niet alleen passief maar vooral ook actief. Daarom is kunst- en cultuureducatie voor ons zo belangrijk. D66 ziet daarvoor een grote rol weggelegd voor de bibliotheek, zowel de centrale bibliotheek als alle dependances in de wijken en dorpen. De bibliotheek kan kleinschalig opereren en haar aanbod van activiteiten afstemmen op de behoeftes en wensen in de wijk. Ook kan de bibliotheek aansluiting zoeken bij de diverse scholen die Deventer rijk is. De samenwerking tussen bibliotheek en school ziet D66 als prima basis om cultuureducatie vorm te geven. Daarnaast ziet D66 de Leeuwenkuil als een belangrijke aanbieder van kunst- en cultuureducatie op de scholen.

Buitengebied

Naast de aandacht voor de stad Deventer zullen wij moeten opletten dat er in de dorpen geen verschraling van aanbod ontstaat. De ingezette centralisatie van het muziekonderwijs door De Leeuwenkuil moet wel leiden tot efficiëntie, maar niet tot verschraling van het kunstaanbod. Wij ondersteunen daarom graag initiatieven, zoals dat van Het Kulturhus in Okkenbroek. Wij vinden ook dat er in de dorpen bibliotheken moeten blijven. Een verbouwing zoals in de bibliotheek van Bathmen heeft plaatsgevonden om aan de moderne eisen te voldoen steunen wij van harte. Waar dat elders nodig is zal D66 dit soort verbeteringen zeker blijven stimuleren.

Anders

Ja

D66

Evenementen

Een aantal grote evenementen maken Deventer tot een aantrekkelijke stad om te bezoeken. Het Dickensfestijn, de grootste boekenmarkt van Europa en Deventer op Stelten hebben een landelijke aantrekkingskracht. Maar niet alleen landelijke aantrekkingskracht is van belang. Wie zeker niet vergeten mag worden is de Deventenaar zelf. Het gevoel dat er altijd van alles te doen is in de stad, maakt Deventer uniek. Wij zeggen niet dat iedereen moreel verplicht is om naar evenementen te komen, maar vinden wel dat er voor ieder wat wils moet zijn. De mogelijkheid tot het nemen van culturele actie moet bij elke Deventenaar in het systeem zitten.

Anders

Ja

D66

Verkeer en parkeren

Voor D66 staan milieu en duurzaamheid hoog in het vaandel; het stimuleren van het gebruik van openbaar vervoer en de fiets is dan ook een speerpunt voor ons. D66 is ook de partij van de individuele keuzevrijheid en een sterke economie. Wij gaan daarom ook niet voorbij aan de belangen van automobilisten en in het hoofdstuk 'economie' komen vervoer en parkeren verschillende keren terug. Zo wil D66:

- Een derde brug over de IJssel, ten noorden van Deventer;
- De Welle gedeeltelijk autovrij maken;
- Parkeervoorziening voor bezoekers realiseren op Hartenaasje bij de sluisen;
- Een veerdienst vanaf Hartenaasje naar de Welle realiseren.

Uitgangspunt is dat de Deventer binnenstad zo autoluw mogelijk wordt. De leefbaarheid in de binnenstad en het behoud van autovrije pleinen en historische gebieden (Bergkwartier, Noordenbergkwartier) gaat voor ons boven het belang van de individuele automobilist die het centrum per auto bezoekt.

Brug over de IJssel

De verkeersontsluiting van Deventer is gericht op twee afslagen van de rijksweg A1, iedere calamiteit op die weg leidt tot een verkeersinfarct in Deventer. Voor een goede afwikkeling van het verkeer in Deventer is een extra IJsselbrug noodzakelijk, bij voorkeur met ontsluiting richting de A50. Deze brug zal ten noorden van Deventer aangelegd moeten worden.

Parkeervoorzieningen

De tijdelijke parkeergarage onder de Wilhelminabrug zal verdwijnen en D66 wil in dat gebied op korte termijn een definitieve parkeervoorziening. D66 wil alleen dat deze voorziening ontwikkeld wordt als dit past binnen de ontwikkeling van een nieuwe stadshaven. Onze voorkeur gaat uit naar een ondergrondse parkeergarage.

Een andere mogelijkheid om de parkeerdruk in de binnenstad te verminderen is het uitbreiden van bestaande parkeergarages. Nieuwe parkeergelegenheden of uitbereiding van parkeermogelijkheden voor bezoekers moeten met name een plek krijgen aan de rand van de binnenstad. Mogelijkheden in de binnenstad, bijvoorbeeld bij nieuwbouw (zoals bijvoorbeeld bij het Muggeplein) dienen zoveel mogelijk gebruikt te worden voor belanghebbenden parkeren.

D66 is een voorstander van een mogelijke uitbereiding van de centrumgarage (achter de Hema) mits er ook gekeken wordt naar de mogelijkheden voor een andere (of tweede) in- en uitrij route voor de garage aan de Sijzenbaan. De overlast van het aan- en afrijdende verkeer is nader onderzoek waard. De verkeersoverlast mag hierbij niet toenemen.

Fietsers verdienen hier voorrang te verkrijgen boven auto's met het oog op de fietsenstalling naast de parkeergarage. Deze fietsenstalling wordt uitgebreid door er een laag er bovenop te bouwen. Daarnaast moet ook elders in de stad meer ruimte komen voor fietsenstallingen.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Goede parkeervoorzieningen aan de rand van de binnenstad**
- **Snelle realisatie van een derde perron op het station**
- **Meer ruimte voor fietsers en een fietsvriendelijke aanleg van nieuwe fietspaden**
- **Een betere verkeersontsluiting van Deventer**

D66 wil het liefst een autovrije Welle, uiteraard kan dit pas wanneer het doorgaande verkeer op een andere manier wordt afgewikkeld. Tot dat moment moet gekeken worden hoe het gebied langs de IJssel meer verblijfsgebied kan worden en het gebied buiten de spits autoluw kan worden.

Het autovrij maken van de Welle, in combinatie met de elders in dit programma genoemde veerdienst, is voor Deventer een unieke kans om de IJssel en de binnenstad met elkaar te verbinden. Zo wordt historisch Deventer via de twee grote toegangswegen tot het centrum (vanaf het station wandelend via de Keizerstraat en vanaf de P&R met een veerdienst naar de Welle/ Nieuwe Markt/Grote Kerkhof) gebruikt voor de promotie van de stad.

Fietsen

Deventer is een relatief kleine stad en is vrijwel geheel bereikbaar op de fiets. Om het gebruik van de fiets te stimuleren is een uitstekende infrastructuur essentieel.

Ten eerste streven wij naar een verregaande ontvlechting van auto- en fietsverkeer, zoals dat bijvoorbeeld al gebeurt is op de route Deventer – Colmschate – Bathmen. Waar mogelijk dienen fietspaden aangelegd te worden naast wegen. Dit bevordert de veiligheid en de doorstroom van fietsverkeer. D66 is onder andere voorstander van de fietsbrug over de N348 die de Vijfhoek met het ziekenhuis en het centrum zal verbinden.

Ten tweede wil D66 dat fietsers hun fietsen dichtbij het winkelgebied veilig kunnen stallen; gratis en bewaakt. Daarnaast moeten er verspreid door het centrum meer reguliere fietsenrekken geplaatst worden.

De Keizerstraat, als entree vanaf het station, willen we daarbij juist ontzien. Deze verdient het om weer een mooie, statige allure van weleer te krijgen. Door het verwijderen van fietsenrekken en het aanbrengen van groen en kunst. De Keizerstraat is voor veel bezoekers de entree tot het centrum en er is nog een wereld te winnen met betrekking tot het esthetisch gehalte. D66 denkt hierbij aan innovatieve ideeën, zoals het speelsgewijs aanbrengen van een historische canon van Deventer. Bezoekers, die vanaf het station het centrum inlopen, maken zo op een bijzondere manier kennis met de stad.

Veilig fietsen

Waar D66 een verbetering van de fietsroute wil doorvoeren is op de route Mr. de Boerlaan richting de A1 en verder richting Epse en Gorssel. D66 ziet de ontwikkeling van deze fietsroute in het verlengde van de ontwikkeling van het Havenkwartier. Ook zijn de situaties rond de Boreel (onoverzichtelijk) en langs de Boxbergerweg bij Diepenveen (waar fietsers over moeten steken) voor verbetering vatbaar.

Daarnaast zorgen de rotondes bij het Deventer ziekenhuis en de verkeersstromen bij het Churchillplein voor gevaarlijke situaties. Beide knelpunten worden gekenmerkt door onduidelijke voorrangssituaties en chaotische verkeersstromen. D66 wil dat ook hier de komende periode een oplossing komt zodat fietsers ongehinderd hun weg kunnen vervolgen.

Het net vernieuwde fietspad op de Singel aan de kant van het spoor dient opnieuw en fietsvriendelijker te worden aangelegd. De scherpe bochten, fietsverkeer van verschillende kanten en de oversteek van de Singel is allesbehalve praktisch.

Anders

Ja

D66

Speciale aandacht verdienen de gebieden rond de diverse scholen in en rond Deventer. Fietsroutes van en naar scholen dienen veilig te zijn en ouders dienen het goede voorbeeld te geven door zo min mogelijk de auto te gebruiken, zeker voor de korte ritten.

Station en treingebruik

D66 is voorstander van een definitief derde perron op het station. De doorstroom van treinen wordt hierdoor verbeterd. De gemeente dient hiervoor zo snel mogelijk samen met Pro-rail tot een plan van aanpak te komen. Ter aanvulling op mogelijk nieuwe NS-stations, staat D66 ook positief tegenover een regionale treindienst, die frequent treinverkeer tussen de binnenstad van Deventer, Bathmen, het nieuwe bedrijventerrein A1 en Keizerlanden mogelijk zal maken.

Een overzichtelijk stationsplein wekt een positieve eerste indruk voor reizigers die de stad per trein komen bezoeken. Het plein is op dit moment echter onpraktisch ingedeeld en veel verschillende typen verkeer lopen dwars door elkaar heen. Daarnaast is een betere aansluiting met de Keizerstraat gewenst.

D66 wil het reizen met de trein stimuleren. Bijvoorbeeld door bij grote evenementen en koopzondagen dagjesmensen door middel van ludieke acties te belonen voor het nemen van de trein. Als pilot wil D66 dat hiermee gestart wordt bij een groot evenement. Onderzocht kan worden of de kosten kunnen worden gedeeld met de NS aangezien hier een gezamenlijk belang bestaat.

Anders

Ja

D66

Sport, recreatie en natuur

Sport en recreatie hebben niet alleen een gunstige invloed op onze lichamelijke en geestelijke gezondheid, maar ook op de werkgelegenheid, integratie en sociale samenhang in Deventer. D66 stimuleert de samenleving en individuen daarom om het beste uit zichzelf te halen. Als sporter of als vrijwilliger, als amateur of als professional. De gemeente is er allereerst om een actieve bijdrage te leveren aan het verhogen van de sportdeelname door alle Deventenaren. Daarnaast zijn de kwaliteit van de voorzieningen en de samenwerking tussen verenigingen belangrijke maatstaven voor het sportbeleid in Deventer.

Samenwerking en middelen

Voorwaarde voor een gezond sportbeleid (ook in financiële zin) is goede samenwerking; een team is immers meer dan de som der delen. Niet alleen tussen de gemeente en verenigingen, maar ook tussen amateur- en topsport en natuurlijk tussen verenigingen en de broodnodige vrijwilligers. Want hoewel D66 particuliere en commerciële initiatieven van harte aanmoedigt, zijn die vrijwilligers onmisbaar.

Juist op dat gebied ziet D66 een actieve rol voor de gemeente weggelegd. Het is al langer duidelijk dat een meer efficiënt gebruik van accommodaties in de stad een belangrijk streefpunt is. Maar invulling geven aan het begrip 'vitale vereniging' (dat per vereniging een specifieke invulling krijgt) en het ondersteunen van verenigingen bij de uitvoer daarvan zijn minstens zo essentieel.

Verbeteren van de vitaliteit van verenigingen houdt voor D66 onder andere in dat deze zich meetbaar inzetten voor het bereiken van doelgroepen die een groot belang hebben bij deelname aan deze maatschappij, zoals allochtonen en lage inkomensgroepen. Gezondheid, integratie en het beste uit jezelf leren halen; niet alleen topsporters mogen ambitieus zijn! Feit is echter dat de verschillende wijken grote verschillen vertonen wat betreft de deelname aan sport.

Om daar wat aan te doen, is niet alleen een goed vrijwilligersbeleid nodig. Sportbedrijf Deventer, beheerder van veel sportaccommodaties, kampt met financiële tekorten. De Scheg moet worden gemoderniseerd en verouderde sportparken in Deventer, Colmschate, Diepenveen, Bathmen en Zandweerd moeten worden aangepakt. Alleen al het opknappen van de sportparken zal naar verwachting negen miljoen euro kosten. Het is aan het Sportbedrijf om met goed doortimmerde ondernemingsplannen te komen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt waarom investeringen gerechtvaardigd worden. Zowel in financieel opzicht als op het gebied van de eerder genoemde doelstellingen die gezamenlijk voor 'vitale verenigingen' opgesteld worden.

D66 levert graag een tegenprestatie tegenover ambitieuze doelstellingen voor verenigingen. De gemeente zal, om vitaliteit van verenigingen en bevolking te waarborgen, voor financiële middelen moeten zorgen, ondanks het feit dat in de

Anders

Ja

D66

Sportnota 2009 – 2012 is vastgesteld dat daar geen ruimte voor is. Samenwerking tussen gemeente en verenigingen mag niet vrijblijvend zijn, net zo min als vrijwilligerswerk dat is. Of die negen miljoen uiteindelijk echt nodig is, staat voor D66 niet per definitie vast. De hoogte en vorm van de gemeentelijke bijdragen, als investering of als lening, hangen af van de kwaliteit van de ondernemingsplannen. Voor de totstandkoming hiervan dragen de gemeente, het Deventer Sportbedrijf en de verenigingen een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

D66 stimuleert verder de samenwerking tussen top- en breedtesport. Rolmodellen en prestaties op het sportveld motiveren tot prestaties op school en in ons werk. Naast de gemeente kan ook een organisatie als Go Ahead Eagles zinvol bijdragen aan de kwaliteit van onze Deventer samenleving. Hoe? Een mooi voorbeeld zijn de Cruijfeldjes. Deze succesvolle samenwerking tussen verenigingen, scholen, gemeenten, sportbonden en bedrijven heeft bijvoorbeeld geleid tot beheer van sportvelden door de buurt zelf, meer aandacht voor sport voor jongeren met een beperking, gezamenlijke activiteiten tussen amateur- en topsport, etc. De Cruijfeldjes vervullen vaak een belangrijke sociale functie in de wijk.

Recreatie en natuur

De kwaliteit van de Deventer samenleving wordt ook bepaald door de vele recreatiemogelijkheden. Met haar unieke uiterwaarden en vele fiets- en wandelpaden heeft Deventer haar inwoners en bezoekers veel te bieden. Het invoeren van het stelsel van 'knooppunten' voor fietsers is een goed en praktisch voorbeeld waarmee we nog beter gebruik maken van de recreatiemogelijkheden. Ook het verbeteren van bestaande fietsverbindingen, zoals de route tussen Deventer en Gorssel, is voor ons belangrijk. D66 Deventer wil daarnaast de huidige openluchtwembaden behouden. Indien tevens de aantrekkingskracht van de regio Salland vergroot wordt, zullen deze maatregelen een grotere aantrekkingskracht op toeristen tot gevolg hebben.

D66 wil:

- **Investeren in sport op basis van deugdelijke bedrijfsplannen**
- **Samenwerking tussen topsport en breedtesport stimuleren**
- **Uitbreiden van recreatiemogelijkheden met respect voor natuur en landschap**

D66 wil de unieke maar kwetsbare omgeving goed beheren en gebruiken, bijvoorbeeld door samenwerking met de Stichting IJssellandschap. Recreatie mag geen degeneratie tot gevolg hebben en duurzaamheid staat hierbij wat D66 dan ook centraal. Praktische invulling houdt bijvoorbeeld in dat er strenger opgetreden dient te worden tegen vervuilers. Zo wil D66 duidelijk spelregels opstellen waar bewoners elkaar op kunnen aanspreken. Op die manier willen wij bijvoorbeeld het achterlaten van afval langs de IJssel en in de parken tegengaan.

Met goede spelregels valt er niet alleen meer te genieten, maar zien wij zelfs mogelijkheden tot uitbreiding van recreatieactiviteiten. Hierbij denken wij aan meer recreatieve fietspaden en kampeermogelijkheden. Sport, recreatie en natuur gaan namelijk hand in hand. Ook willen wij, daar waar mogelijk, bomen terugplanten wanneer die voor bijvoorbeeld bouwprojecten moeten wijken.

Anders

Ja

D66

Veiligheid

Het vergroten van de veiligheid in Deventer is een wisselwerking tussen de lokale overheid en de inwoners van Deventer: samen moeten zij ervoor zorgen dat de stad veiliger wordt. Om dit te bewerkstelligen zijn heldere afspraken en regels en een uitstekende handhaving essentieel.

Cijfers versus gevoel

Uit landelijke cijfers komt het beeld naar voren dat het aantal strafbare feiten in de gehele land, van eenvoudige diefstallen tot zware geweldsdelicten, aan het dalen is. Veiligheid omvat echter meer dan het aantal geregistreerde strafbare feiten: het gaat ook om het veiligheidsgevoel dat aanwezig is in de Deventer samenleving. D66 is van mening dat het vergroten van het veiligheidsgevoel in de nabije leefomgeving centraal moet staan.

Focus op preventie

Preventie is zinvoller dan handhaving. Bewoners, ondernemers en gemeente dienen aandacht te hebben voor maatregelen die genomen kunnen worden om te voorkomen dat er zich onveilige situaties voordoen. Van inwoners mag ook worden verwacht dat zij waar mogelijk, zelf voor preventie zorgen. Niet alleen door hun huizen te beveiligen, maar ook door eventuele problemen als buurt te bespreken en met verbetervoorstellen te komen.

D66 vindt dat maatregelen proportioneel moeten zijn. Oplossingen die worden voorgesteld zullen moeten worden afgewogen tegen de kosten enerzijds en de aantasting van vrijheid en privacy van mensen anderzijds.

De politie, Tactus, de gemeente en bureau Halt zijn een initiatief begonnen onder de naam Meer dan een biertje, gericht op veroorzakers van overlast in het uitgaansleven. De politie brengt jongeren die met drank op voor overlast zorgen naar huis. Daarop volgt een keuze voor ouder en kind: het betalen van een boete of het afkopen daarvan door (samen) mee te doen aan een alcoholpreventie cursus. Wij zijn van mening dat dit project breder ingezet moet worden, waarbij de focus niet meer voornamelijk op jongeren zal liggen en meer politie wordt ingezet dan nu het geval is.

Hoewel het aantal incidenten bij voetbalwedstrijden is afgenomen, vindt D66 dat de politie, het OM, de gemeente en Go Ahead Eagles gezamenlijk verantwoordelijk moeten blijven voor verdere afname van incidenten en een verdere verbetering van de samenwerking. Juist doordat men er veel energie in heeft gestoken is al veel voetbalgeweld voorkomen. Door tijdig gegevens onderling uit te wisselen over personen met een stadionverbod, kan veel leed worden voorkomen. Dit vereist een soepele samenwerking en het is dan ook goed dat er wekelijks overleg is tussen de verschillende organisaties.

Winkelcriminaliteit is een groot maatschappelijk probleem. De schade wordt geschat op jaarlijks één miljard euro. Daarnaast gaat het vaak gepaard met agressie en soms zelfs geweld. In samenwerking met o.a. de politie en de detailhandel verzorgt de gemeente trainingen voor winkelpersoneel onder de naam Effectief omgaan met winkelcriminaliteit. Daarnaast blijkt in de strijd tegen winkelcriminaliteit de overlastdonatie een effectief middel te zijn, waarbij schade

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Criminaliteit hard aanpakken en op preventie fors inzetten**
- **Camerabewaking mag niet ten koste gaan van menselijke capaciteit**
- **Winkeliers steunen in de aanpak winkelcriminaliteit**

en andere kosten worden verhaald op de veroorzaker. Wij steunen deze en nieuwe – op preventie gerichte - maatregelen.

Onlangs heeft in de regio IJsselland een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor een veiligheidshuis. Ook Deventer zal zo'n huis krijgen. Het is een samenwerkingsverband op lokaal of regionaal niveau, waarbij bijvoorbeeld politie, het Openbaar Ministerie en de reclassering hun krachten bundelen om de sociale veiligheid te verbeteren. Uitgezette trajecten kunnen op deze manier vanuit één instantie worden aangestuurd, wat de kwaliteit en snelheid van de al bestaande samenwerking zal verbeteren. De komst van een veiligheidshuis juicht D66 toe, maar wij waken ervoor dat deze nieuwe organisatie niet alleen op papier in werking zal treden, maar ook daadwerkelijk verbeteringen zal brengen voor de bestaande samenwerking.

D66 vindt dat camerabewaking zowel preventief als correctief een extra middel kan zijn in het vergroten van de veiligheid. Voorwaarde is voor D66 wel dat bij de toepassing van camera's de gegevens, indien zij niet binnen een vast te stellen periode door justitie zijn opgeëist, automatisch worden gewist. D66 wil camerabewaking alleen in publieke gebieden waar een effect van de bewaking gemeten kan worden. Camerabewaking kan geen vervanging zijn van een fysiek persoon, toezicht door agenten heeft de voorkeur (bv in het uitgaansgebied).

Anders

Ja

D66

Samenwerking over grenzen

D66 is van mening dat juist op gemeentelijk niveau internationalisering een grote rol speelt. Europese regelgeving beïnvloedt direct het gemeentelijk beleid en Europese subsidies kunnen juist door gemeentes en regio's worden aangewend. Langzamerhand ontstaat er een bewustwording, dat indien gemeentes en regio's op basis van hun gezamenlijke en unieke karakteristieken gaan samenwerken, zij zich beter kunnen profileren. Dit heeft direct een positief effect op de concurrentiepositie van de gemeente en regio, het welzijn van de burgers en de kwaliteit van het leefmilieu. In dit kader is binnen het Europees regionaal beleid toenemende aandacht voor regionale samenwerkingsinitiatieven en zijn er verschillende Europese subsidies die hiervoor beschikbaar zijn gesteld.

Deventer werkt samen in de Regio Stedendriehoek (Apeldoorn, Brummen, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen). Op diverse terreinen zoals woningbouw, bedrijventerreinen, onderwijs, innovatie, recreatie en voorzieningen, kunnen er door deze samenwerking betere resultaten worden geboekt en kan er een groter draagvlak worden gecreëerd: de effecten van besluiten op deze terreinen beperken zich immers niet tot de gemeentegrenzen. D66 onderstreept de meerwaarde van samenwerking binnen de Stedendriehoek en zal zich inspannen om ook die onderwerpen, waarbij samenwerking nog niet tot voldoende resultaat heeft geleid, hernieuwd op de agenda van de regio Stedendriehoek te zetten. Wij zijn voorstander van het plan om als regio een gezamenlijke duurzaamheidsvisie te ontwikkelen, waarbij de regio en haar gemeentes koploper worden in Nederland en zo een inspiratiebron zijn voor zowel het bedrijfsleven als de burgers.

Naast de Stedendriehoek maakt Deventer deel uit van de regio Salland. Salland kent een uniek eigen landschap met prachtige natuur, gezellige dorpen en monumentale boerderijen en landhuizen. Om de kwaliteit en eigenheid van deze streek te waarborgen zal ook steeds een dialoog dienen te worden gevoerd met de gemeentes binnen deze regio (Olst – Wijhe, Raalte, etc.). Zowel ter bescherming van de fysieke leefomgeving als het versterken van het imago van de regio.

Van wezenlijk belang is ook dat de gemeente Deventer de blik oostwaarts houdt. Het bedrijfsleven in Deventer en omgeving ziet in toenemende mate de oriëntatie verschuiven van Randstad naar Oost – Nederland en het Nederlands-Duitse grensgebied. Deventer is geen lid van de Nederlands-Duitse samenwerking binnen de EUREGIO. Indien echter vaststaat dat bedrijfsactiviteiten zoals productie, transport en logistiek oostwaarts verschuiven is samenwerking met overige Nederlands-Duitse overheden van groot belang. D66 zou dan een voorstander zijn van een lidmaatschap van een bilaterale organisatie zoals de EUREGIO.

Samenwerking buitenland

Al eeuwenlang bestaan er handelsrelaties met het buitenland. Zo heeft Deventer twee partnersteden; Sibiu (Roemenië) en Tartu (Estland). Deze waardevolle

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Meer samenwerking in Stedendriehoek en Salland**
- **Europese subsidies beter benutten**
- **Een regionale duurzaamheidsvisie**

contacten wil D66 intensiveren en verder uitbreiden. Door het opbouwen van een groter netwerk van partnersteden kan Deventer niet alleen culturele en economische samenwerking realiseren, maar ook inzichten over elkaars vraagstukken uitwisselen.

Europa als bondgenoot

D66 van mening dat middelen uit het Europese structuurfonds ESF (Europees Sociaal Fonds) beter kunnen worden benut. Deze subsidie is bij uitstek bedoeld om sociaal-economische activiteiten te ontplooiën ten gunste van verbeterde kansen op de arbeidsmarkt van burgers. De mogelijkheden voor de gemeente om ook hier extra middelen binnen te halen om de zwakkeren binnen Deventer te ondersteunen in deze tijden van crisis mogen niet onbenut gelaten worden.

D66 is van mening dat de kosten die samenhangen met de realisering van nieuwe parkeervoorzieningen en een systeem van stadstransport gedragen moeten worden door verschillende partijen. Europese en nationale subsidieregelingen moeten worden onderzocht en de gemeente, bedrijven en de branche op nationaal niveau kunnen bijdragen. Immers, het is goed voor het imago van Deventer als de faciliteiten op dit gebied een voorbeeld zijn voor vergelijkbare projecten elders in het land.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

